

การไม่ยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนของประชาชนในพื้นที่ดำเนินการ

และนอกเขตดำเนินการในเขตภาคเหนือตอนบน¹

เริงชัย ต้นสุชาติ², มนต์รี สิงหะวาระ²,
รศ. อารีย์ เชื้อเมืองพาน², ผศ.วิชัย ดันวัฒนากุล²

Abstract

The objectives of this study are to study 1.) the factors which affect the refusal of people, both in the on-going and outside areas of operation, to become the members of the Credit Union Cooperative 2.) the problems on obstacles of the cooperation 3.) the possibility of expanding the work of this Credit Union Cooperation to cover all provinces in the upper northern part i.e. Chiang Rai, Chiang Mai, Phar, Nan, Lampang and Maehongson The study included 235 samples analyzed by Logit model

The result of the study reveals that the factors affection the refusal of the people in on-going area were 1.) being already members of Bank for Agriculture and Agricultural Co-operation (BAAC) 2.) having sufficient loans form BAAC 3.) not knowing that credit union was founded on their villages 4.) having question about credits of chairman and committees of Credit Union Cooperative 5.) lacking of advertisement of the foundation of the credit union. As for the refusal of the people outside the operative area, the factors were 1.) having a lot of total household

expenditure per year 2.) having saving account in a bank already 3.) being afraid that the money might be lost 4.) lacking of advertisement of the foundation of the credit union 5.) having an attitude that the credit union was not suitable to be set up in a village. The ratio of villages having credit union cooperatives in the northern 6 provinces was 3.22% of total villages in all areas. Therefore, there is an opportunity to expand the work of the credit union to cover the rest of 96.77%.

The suggestion for Credit Union Cooperative and Credit Union League of Thailand are that there should be more outwardly public relations and increasing advertisements so that ordinary people can understand the work of credit union and to prevent the misunderstanding of working principles of credit union. Moreover, staff from credit union should be sent to monitor the working of credit union regularly to help in case there may be some problems. As for the members, they should pay attention on joining the activities of the cooperative for their own benefits and to develop the organization

¹ บทความนี้ได้รับการสนับสนุนจากชุมชนสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย

² อาจารย์ประจำภาควิชาเศรษฐศาสตร์และสหกรณ์การเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการไม่ยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนผู้ที่อยู่ในพื้นที่ดำเนินการ และนอกพื้นที่ดำเนินการเครดิตยูเนียนในจังหวัดภาคเหนือตอนบน และปัญหาการดำเนินงานของสหกรณ์หรือกลุ่มเครดิตยูเนียน รวมทั้งศึกษาถึงโอกาสขยายการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียน หรือกลุ่มเครดิตยูเนียนให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ในเขตจังหวัดภาคเหนือตอนบน อันประกอบไปด้วยจังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง และน่าน ด้วยจำนวนตัวอย่างทั้งหมด 235 ตัวอย่าง โดยการวิเคราะห์ปัจจัยอาศัยแบบจำลอง Logit Model

ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการไม่ยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนของผู้ที่อยู่ในเขตพื้นที่ดำเนินการสหกรณ์เครดิตยูเนียนได้แก่ (1) การเข้าร่วมเป็นสมาชิก ธ.ก.ส. (2) ความเพียงพอในการกู้ยืมจาก ธ.ก.ส. (3) การไม่ทราบว่ามีภารกิจตั้งสหกรณ์เครดิตยูเนียนในหมู่บ้านของตน (4) ความไม่ไว้วางใจประธานและคณะกรรมการดำเนินงานสหกรณ์เครดิตยูเนียน (5) การขาดการประชาสัมพันธ์การจัดตั้งสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่ทั่วถึง สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการไม่ยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนของผู้ที่อยู่นอกพื้นที่ดำเนินการสหกรณ์เครดิตยูเนียนได้แก่ (1) ค่าใช้จ่ายรวมต่อครัวเรือน (บาท/ครัวเรือน/ปี) (2) การมีบัญชีเงินฝากธนาคาร (3) กลัวเงินสูญ (4) การประชาสัมพันธ์การจัดตั้งสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่ไม่ทั่วถึง (5) คิดเห็นว่าสหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นกองทุนชุมชนที่ไม่เหมาะสมที่จะมีการจัดตั้งในหมู่บ้าน สำหรับสัดส่วนของหมู่บ้านที่มีกลุ่ม หรือสหกรณ์เครดิตยูเนียนใน 6 จังหวัดภาคเหนือตอนบนนั้นมีร้อยละ 3.22 ของจำนวนหมู่บ้านในพื้นที่ทั้งหมด และโอกาสขยายการดำเนินงานของเครดิตยูเนียนนั้นให้

ครอบคลุมทุกพื้นที่ที่มีร้อยละ 96.77 ของจำนวนหมู่บ้านในพื้นที่ทั้งหมด

ข้อเสนอแนะ สหกรณ์เครดิตยูเนียน และชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัดควรมีการดำเนินการเชิงรุก เพิ่มการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนทั่วไปทราบและรู้จักการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียน เพื่อแก้ปัญหาการขาดความเข้าใจในหลักการดำเนินงานสหกรณ์เครดิตยูเนียน นอกจากนี้ควรมีการส่งเจ้าหน้าที่จากชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัดเข้าไปติดตามการดำเนินงานของสหกรณ์ยูเนียนเป็นระยะ เพื่อช่วยเหลือเมื่อสหกรณ์เกิดปัญหา ในส่วนของสมาชิกเองนั้นควรให้ความสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรม ของสหกรณ์ เพื่อประโยชน์ของตัวสมาชิกเอง และเพื่อพัฒนาสหกรณ์

บทนำ

ภาคเหนือตอนบนเป็นภาคหนึ่งที่มีประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพทางการเกษตร สภาพความเป็นอยู่ของประชากรยังมีความยากจน จึงได้มีการสนับสนุน และส่งเสริมให้คนในแต่ละชุมชนร่วมมือกันจัดตั้งกลุ่มสะสมทุนขึ้น โดยจากข้อมูลของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประจำปี 2544 พบว่า ในเขตภาคเหนือตอนบนมีสหกรณ์เครดิตยูเนียนทั้งสิ้น 65 สหกรณ์ โดยจังหวัดเชียงใหม่มีจำนวนสหกรณ์เครดิตยูเนียนมากที่สุดคือ 31 สหกรณ์ รองลงมาคือ ลำปาง และเชียงรายตามลำดับ มีจำนวนเงินรับฝากทั้งสิ้น 203,203,732.61 บาท แต่เมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ประชาชาติของภาคเหนือตอนบนพบว่า เป็นเพียงสัดส่วนที่เล็กน้อย แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์เครดิตยูเนียนยังมีโอกาสที่จะขยายต่อไปได้อีกมาก อย่างไรก็ตามแม้หน่วยงานทางราชการได้เข้าไปให้ความช่วยเหลือ อบรม และให้ความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์

เครดิตยูเนียน ทั้งกรมส่งเสริมสหกรณ์ องค์กรพัฒนาเอกชน สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด และหน่วยงานราชการต่างๆ แต่การดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนก็ยังไม่แพร่หลาย ยังไม่ได้รับการยอมรับจากประชาชน ทั้งๆที่สหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นองค์กรการเงินชุมชนที่มีข้อดีหลายประการ แต่ด้วยเหตุใดในปัจจุบันวิถีทางของสหกรณ์เครดิตยูเนียนจึงยังไม่เป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลาย

ด้วยเหตุนี้จึงเป็นประเด็นปัญหาที่จะศึกษาถึงการไม่ยอมรับของผู้ที่ไม่เป็นสมาชิก ทั้งในเขตที่มีการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียน และไม่มี การดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียน เพื่อศึกษาว่าสาเหตุใดจึงทำให้เกิดการไม่ยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนขึ้น หรือมีปัจจัยอะไรบ้างที่ส่งผลทำให้เกิดการ ไม่ยอมรับ ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้เป็นกรณีศึกษาเพื่อหาแนวทางให้สหกรณ์เครดิตยูเนียนได้มีการปรับปรุงแก้ไข ทั้งในด้านการดำเนินงาน และการเผยแพร่สหกรณ์เครดิตยูเนียนเพื่อให้มีการยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการไม่ยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียน ในเขตพื้นที่ดำเนินการและนอกเขตพื้นที่ดำเนินการของสหกรณ์เครดิตยูเนียน ในเขต 6 จังหวัดภาคเหนือตอนบน
- 2) เพื่อให้ทราบถึงโอกาสที่จะเผยแพร่และขยายการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนในเขต 6 จังหวัดภาคเหนือตอนบน
- 3) เพื่อศึกษาถึงปัญหาการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียน ในเขตพื้นที่ดำเนินการและนอกเขตพื้นที่ดำเนินการของสหกรณ์เครดิตยูเนียน ในเขต 6 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

วิธีการศึกษาและแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาการทำโดยการออกแบบสอบถามจำนวนทั้งหมด 235 ตัวอย่าง โดยแบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในเขตพื้นที่ที่มีการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียน จำนวนกลุ่ม 127 ตัวอย่าง และนอกเขตพื้นที่ดำเนินการของสหกรณ์เครดิตยูเนียนมีจำนวนตัวอย่างทั้งหมด 108 ตัวอย่าง โดยศึกษาในเขตพื้นที่ 6 จังหวัดภาคเหนือตอนบน ประกอบไปด้วย เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน ลำปาง แพร่ และน่าน นอกจากนี้ยังอาศัยข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่นสำนักงานสหกรณ์จังหวัดในเขตภาคเหนือตอนบน ชุมชุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย สาขาภาคเหนือ เป็นต้น

1. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการไม่ยอมรับของสหกรณ์เครดิตยูเนียนสหกรณ์เครดิตยูเนียนในเขตพื้นที่ดำเนินการ และพื้นที่นอกเขตดำเนินการ

เนื่องจากลักษณะของข้อมูลตัวอย่างที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากพื้นที่ที่มีการดำเนินการของสหกรณ์เครดิตยูเนียนและนอกเขตพื้นที่ทำการของสหกรณ์เครดิตยูเนียนมีลักษณะที่ข้อมูลตัวแปรตามจะเป็นตัวแปรเชิงคุณภาพ โดยมีค่าเป็น 0, 1 ซึ่งถือได้ว่าเป็นแบบจำลองสองทางเลือก (Binary choice Model) ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์นั้นมีหลายวิธี เช่น แบบจำลองความน่าจะเป็นเชิงเส้นตรง (The Linear Probability Model : LPM) แบบจำลองโลจิต (Logit Model) แบบจำลองโพรบิต (Probit Model) เป็นต้น สำหรับแบบจำลองที่เป็นที่นิยมในการนำมาวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับหรือการไม่ยอมรับใดๆ หรือในเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดให้สิ่งใดๆ ประสบความสำเร็จนั้นแบบจำลองที่เหมาะสมคือ แบบจำลอง Logit Model

(Capps and Kramer, 1985 และ Greene, 2003) เพราะถ้าทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการสมการถดถอยแบบกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square : OLS) หรือวิธีแบบจำลองความน่าจะเป็นเชิงเส้นตรง จะส่งผลให้การทำนายที่ได้ไม่ถูกต้องเนื่องจากค่าทำนาย (predicted value) ของตัวแปรตามที่ได้จากการประมาณจากสมการมีโอกาสที่จะมีค่าต่ำกว่า 0 และมากกว่า 1 (Aree, 1994) นอกจากนี้ยังเกิดปัญหาการแจกแจงของตัวแปรคลาดเคลื่อนไม่เป็นการแจกแจงแบบปกติ และปัญหาของ R^2 ที่คำนวณได้มีค่าต่ำมาก

จากแบบจำลองความน่าจะเป็นโดยทั่วไปสำหรับความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์ j ซึ่งเป็นฟังก์ชันของตัวแปรที่เกี่ยวข้องและพารามิเตอร์จะได้ว่า $\text{Prob}(\text{การเกิดเหตุการณ์ } j) = \text{Prob}(Y = j) = f(\text{ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง}(X), \text{พารามิเตอร์}(\beta))$ ในกรณีนี้ค่า j จะมีเพียง 2 ค่าคือ 0 และ 1 โดยที่แต่ละค่ามีความหมายดังนี้

ถ้า $Y = 0$ หมายถึง ขอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียน

ถ้า $Y = 1$ หมายถึง ไม่ขอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียน

จากข้อมูลดังกล่าวเขียนอยู่ในรูปฟังก์ชันได้ดังนี้

$$\text{Pr}(Y = 1) = f(X, \beta) \quad (1)$$

$$\text{Pr}(Y = 0) = 1 - f(X, \beta) \quad (2)$$

เมื่อ β สะท้อนถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงในตัวแปร X ที่มีผลต่อความน่าจะเป็นจากฟังก์ชันดังกล่าวสามารถเขียนให้อยู่ในรูปแบบจำลองเชิงเส้นได้ดังนี้

$$f(X, \beta) = \beta'X \quad (3)$$

เนื่องจาก $E[y|X] = f(X, \beta)$ ดังนั้นแบบจำลองถดถอยคือ

$$\begin{aligned} y &= E[y|X] + (y - E[y|X]) \\ &= \beta'X + \varepsilon \end{aligned} \quad (4)$$

สำหรับรูปแบบฟังก์ชันของแบบจำลองโลจิสติกซึ่งสมมติว่าพจน์รบกวน ε เป็นอิสระต่อตัวแปรอธิบาย X คือ

$$\begin{aligned} f(X, \beta) &= \frac{1}{1 + e^{-\beta'X}} = \frac{e^{\beta'X}}{1 + e^{\beta'X}} \\ &= \Lambda(\beta'X) \end{aligned} \quad (5)$$

เมื่อ $\Lambda(\cdot)$ หมายถึงฟังก์ชันการกระจายสะสมแบบโลจิสติก (Logistic cumulative distribution function) สำหรับการประมาณแบบจำลองโลจิสติกโดยทั่วไปจะอาศัยแนวคิดของวิธีความน่าจะเป็นสูงสุด (method of maximum likelihood) เพราะจะทำให้ค่าที่คำนวณได้มีความสมบูรณ์ และอธิบายสถานการณ์ได้ดียิ่งขึ้น (Pindyek and Rubinfeld, 1981) โดยแบบจำลอง Logit Model ที่ใช้เพื่อการวิเคราะห์มีรูปแบบสมการดังนี้

$$y_i = X_i'\beta + u_i \quad (6)$$

โดยที่ค่า y_i ไม่สามารถสังเกตได้ สิ่งที่เราสังเกตได้ก็คือ ตัวแปรหุ่น (dummy variable) โดยที่ y_i คือตัวแปรตาม

$y_i = 1$ แสดงว่าไม่ขอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียน

$y_i = 0$ แสดงว่าขอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียน

ในการประมาณแบบจำลองสองทางเลือกโดยทั่วไปจะอาศัยการประมาณด้วยวิธี ฟังก์ชันภาวะน่าจะเป็นสูงสุด โดยที่แต่ละตัวอย่างจะมีการกระจายแบบเบอร์นูลิ (Bernoulli distribution) โดยที่ฟังก์ชันภาวะน่าจะเป็นสูงสุดคือ

$$\text{Prob}(Y_1 = y_1, Y_2 = y_2, \dots, Y_n = y_n | X) = \prod_{y_i=0} [1 - F(X_i'\beta)] \prod_{y_i=1} F(X_i'\beta) \quad (7)$$

ด้วยตัวอย่าง n ตัวอย่างสามารถเขียนในรูปที่เข้าใจง่ายได้ดังนี้

$$L(\beta|\text{data}) = \prod_{i=1}^n [F(X_i'\beta)]^{y_i} [1 - F(X_i'\beta)]^{1-y_i} \quad (8)$$

$$\text{โดยที่} \quad F(X_i'\beta) = \frac{1}{1 + e^{-X_i'\beta}} \quad (9)$$

สำหรับตัวแปรอิสระที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการไม่ยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนนี้อาศัยแนวการศึกษาของ ธเนศ ศรีวิชัยลำพันธ์ (2541) เรื่อง “การไม่ยอมรับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของประชาชนในพื้นที่ดำเนินการของจังหวัดเชียงใหม่” ซึ่งได้แก่

1. อายุของหัวหน้าครัวเรือนกลุ่มตัวอย่าง (age) ในกรณีนี้จะใช้ตัวแปรหุ่น (dummy variables) และกำหนดค่าของตัวแปรอายุของหัวหน้าครัวเรือนของกลุ่มตัวอย่างเป็นดังนี้

(1) อายุของครัวเรือนอยู่ระหว่าง 21 – 30 ปี (D_1)

ถ้า $D_1 = 1$ แสดงว่าอายุของหัวหน้าครัวเรือนอยู่ระหว่าง 21 – 30 ปี

ถ้า $D_1 = 0$ แสดงว่าอายุของหัวหน้าครัวเรือนอยู่ในช่วงอายุอื่นๆ

(2) อายุของครัวเรือนอยู่ระหว่าง 31 – 40 ปี (D_2)

ถ้า $D_2 = 1$ แสดงว่าอายุของหัวหน้าครัวเรือนอยู่ระหว่าง 31 – 40 ปี

ถ้า $D_2 = 0$ แสดงว่าอายุของหัวหน้าครัวเรือนอยู่ในช่วงอายุอื่นๆ

(3) อายุของครัวเรือนอยู่ระหว่าง 41 – 50 ปี (D_3)

ถ้า $D_3 = 1$ แสดงว่าอายุของหัวหน้าครัวเรือนอยู่ระหว่าง 41 – 50 ปี

ถ้า $D_3 = 0$ แสดงว่าอายุของหัวหน้าครัวเรือนอยู่ในช่วงอายุอื่นๆ

(4) อายุของครัวเรือนอยู่ระหว่าง 51 – 60 ปี (D_4)

ถ้า $D_4 = 1$ แสดงว่าอายุของหัวหน้าครัวเรือนอยู่ระหว่าง 51 – 60 ปี

ถ้า $D_4 = 0$ แสดงว่าอายุของหัวหน้าครัวเรือนอยู่ในช่วงอายุอื่นๆ

2. ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนกลุ่มตัวอย่าง (edu)

ถ้า edu = 0 แสดงว่าไม่มีการศึกษา

edu = 1,2,3,...,n แสดงว่าใช้เวลาในการศึกษา 1,2,3,..., n ปี

3. จำนวนสมาชิกของครัวเรือนกลุ่มตัวอย่าง (num) มีค่าตั้งแต่ 1,2,3,..., n และมีหน่วยเป็นคน

4. อาชีพของหัวหน้าครัวเรือนกลุ่มตัวอย่าง (ocu) ในกรณีนี้จะใช้ตัวแปรหุ่นดังนี้

(1) อาชีพเกษตรกร (Agr)

ถ้า Agr = 1 แสดงว่าอาชีพของหัวหน้าครัวเรือนคือ อาชีพเกษตรกร

ถ้า Agr = 0 แสดงว่าอาชีพของหัวหน้าครัวเรือนไม่ใช่อาชีพเกษตรกร

(2) อาชีพรับราชการ (Gov)

ถ้า Gov = 1 แสดงว่าอาชีพของหัวหน้าครัวเรือนคือ อาชีพรับราชการ

ถ้า Gov = 0 แสดงว่าอาชีพของหัวหน้าครัวเรือนไม่ใช่อาชีพรับราชการ

(3) อาชีพค้าขาย (Com)

ถ้า Com = 1 แสดงว่าอาชีพของหัวหน้าครัวเรือนคือ อาชีพค้าขาย

ถ้า Com = 0 แสดงว่าอาชีพของหัวหน้าครัวเรือนไม่ใช่อาชีพค้าขาย

(4) อาชีพรับจ้าง (Labor)

ถ้า $Labor = 1$ แสดงว่า อาชีพของหัวหน้าครัวเรือนคือ อาชีพรับจ้าง

ถ้า $Labor = 0$ แสดงว่า อาชีพของหัวหน้าครัวเรือนไม่ใช่อาชีพรับจ้าง

5. จำนวนเงินออมเฉลี่ยของครัวเรือนตัวอย่าง (SAVE) มีหน่วยเป็นบาทต่อครัวเรือนต่อปี

6. ค่าใช้จ่ายรวมต่อครัวเรือน (PAY)

7. จำนวนที่ดินเป็นของตนเองของครัวเรือนตัวอย่าง (Land) มีหน่วยเป็นไร่ต่อครัวเรือน

8. จำนวนที่ดินที่ต้องเช่าของครัวเรือนตัวอย่าง (Rent) มีหน่วยเป็นไร่ต่อครัวเรือน

9. การเป็นสมาชิกของสหกรณ์การเกษตร (X_1)

ถ้า $X_1 = 1$ แสดงว่า ครัวเรือนตัวอย่างเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตร

ถ้า $X_1 = 0$ แสดงว่า ครัวเรือนตัวอย่างไม่ได้เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตร

10. ความเพียงพอในการกู้ยืมเงินจากสหกรณ์การเกษตร (X_2)

ถ้า $X_2 = 1$ แสดงว่า ครัวเรือนตัวอย่างที่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรสามารถกู้เงินได้ในปริมาณที่เพียงพอ หรือไม่กู้เงินจากสหกรณ์การเกษตร

ถ้า $X_2 = 0$ แสดงว่า ครัวเรือนตัวอย่างที่เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรได้กู้และปริมาณเงินกู้ไม่เพียงพอกับการลงทุนจึงต้องหาเงินกู้จากแหล่งอื่น

11. การเป็นสมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (X_3)

ถ้า $X_3 = 1$ แสดงว่า ครัวเรือนตัวอย่างเป็นสมาชิก ธ.ก.ส.

ถ้า $X_3 = 0$ แสดงว่า ครัวเรือนตัวอย่างไม่ได้เป็นสมาชิก ธ.ก.ส.

12. ความเพียงพอในการกู้ยืมเงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (X_4)

ถ้า $X_4 = 1$ แสดงว่า ครัวเรือนตัวอย่างที่เป็นสมาชิก ธ.ก.ส. และสามารถได้รับสินเชื่อในปริมาณที่เพียงพอ

ถ้า $X_4 = 0$ แสดงว่า ครัวเรือนตัวอย่างที่เป็นสมาชิก ธ.ก.ส. แต่ปริมาณสินเชื่อที่ได้รับไม่เพียงพอกับการลงทุนจึงต้องหาเงินกู้จากแหล่งอื่น

13. การเป็นสมาชิกกลุ่มอื่นๆ (X_5)

ถ้า $X_5 = 1$ แสดงว่า ครัวเรือนตัวอย่างเป็นสมาชิกกลุ่มอื่นๆ ที่นอกเหนือจากเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียน หรือสหกรณ์การเกษตร หรือ ธ.ก.ส.

ถ้า $X_5 = 0$ แสดงว่า ครัวเรือนตัวอย่างไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มอื่นๆ

14. ระยะเวลาที่เป็นสมาชิกกลุ่มอื่นๆ (X_6) มีค่าตั้งแต่ 1,2,3,...n และมีหน่วยเป็นปี

15. การมีบัญชีเงินฝากธนาคารของครัวเรือนตัวอย่าง (X_7)

ถ้า $X_7 = 1$ แสดงว่า ครัวเรือนตัวอย่างมีบัญชีเงินฝากธนาคารใดธนาคารหนึ่ง

ถ้า $X_7 = 0$ แสดงว่า ครัวเรือนตัวอย่างไม่มีบัญชีเงินฝากธนาคารใดเลย

16. การเข้าประชุมเตรียมการก่อตั้งสหกรณ์เครดิตยูเนียนของครัวเรือนตัวอย่าง (X_8)

ถ้า $X_8 = 0$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างได้เข้าร่วมประชุมเตรียมการก่อตั้งสหกรณ์เครดิตยูเนียน

ถ้า $X_8 = 1$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างไม่ได้เข้าร่วมประชุมเตรียมการก่อตั้งสหกรณ์เครดิตยูเนียน

17. การทราบข้อมูลการจัดตั้งสหกรณ์เครดิตยูเนียนของครัวเรือนตัวอย่าง (X_9)

ถ้า $X_9 = 1$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือน ตัวอย่างไม่ทราบข้อมูลการจัดตั้งสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่ตนเองเป็นสมาชิก

ถ้า $X_9 = 0$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือน ตัวอย่างได้ทราบข้อมูลการจัดตั้งสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่ตนเองเป็นสมาชิก

18. การทราบหลักการการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนของครัวเรือนตัวอย่าง (X_{10})

ถ้า $X_{10} = 1$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือน ตัวอย่างไม่ทราบหลักการการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่ตนเองเป็นสมาชิก

ถ้า $X_{10} = 0$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือน ตัวอย่างได้ทราบหลักการการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่ตนเองเป็นสมาชิก

19. ถ้าทราบข้อดีของสหกรณ์เครดิตยูเนียนแล้วจะเข้าร่วมเป็นสมาชิกสหกรณ์ (X_{11})

ถ้า $X_{11} = 1$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือน ตัวอย่างไม่ทราบถึงข้อดีของสหกรณ์เครดิตยูเนียนต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต และด้านอื่นๆ

ถ้า $X_{11} = 0$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือน ตัวอย่างทราบถึงข้อดีของสหกรณ์เครดิตยูเนียนต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต และด้านอื่นๆ

20. การไว้วางใจประธาน หรือคณะกรรมการบริหารของสหกรณ์เครดิตยูเนียน (X_{12})

ถ้า $X_{12} = 1$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือน ตัวอย่างที่ไม่เข้าร่วมเป็นสมาชิกสหกรณ์สาเหตุไม่ได้มาจากการไม่ไว้วางใจประธานหรือคณะกรรมการบริหารสหกรณ์เครดิตยูเนียน

ถ้า $X_{12} = 0$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือน ตัวอย่างที่เข้าร่วมก็เพราะว่าไว้วางใจประธานหรือคณะกรรมการบริหารของสหกรณ์เครดิตยูเนียน

21. การทราบว่าหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบสหกรณ์เครดิตยูเนียนคือ ชุมชุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด (X_{13})

ถ้า $X_{13} = 1$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือน ตัวอย่างที่ไม่ทราบว่าหน่วยงานใดดูแลรับผิดชอบสหกรณ์เครดิตยูเนียน

ถ้า $X_{13} = 0$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือน ตัวอย่างทราบว่าหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบสหกรณ์เครดิตยูเนียน คือ ชุมชุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด

22. การไม่เข้าร่วมสหกรณ์เครดิตยูเนียนเพราะกลัวเงินสูญหาย (X_{14})

ถ้า $X_{14} = 1$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือน ตัวอย่างที่ไม่ยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียน เพราะกลัวเงินสูญหาย

ถ้า $X_{14} = 0$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือน ตัวอย่างที่ไม่ยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนไม่ได้มีสาเหตุเนื่องมาจากเพราะกลัวเงินสูญหาย

23. การกู้เงินจากสหกรณ์เครดิตยูเนียนได้น้อยกว่าการกู้จากแหล่งอื่น (X_{15})

ถ้า $X_{15} = 1$ แสดงว่า การที่สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างที่ไม่ยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียน เพราะกู้เงินได้น้อยกว่าการกู้จากแหล่งอื่น

ถ้า $X_{15} = 0$ แสดงว่า การที่สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างที่ไม่ยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียน ไม่ได้มีสาเหตุเนื่องมาจากเพราะกู้เงินได้น้อยกว่าการกู้จากแหล่งอื่น

24. ความทั่วถึงของการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียน (X_{16})

ถ้า $X_{16} = 1$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือน ตัวอย่างเห็นว่าการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสหกรณ์เครดิตยูเนียนในหมู่บ้านของตนเองยังไม่ทั่วถึง

ถ้า $X_{16} = 0$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือน ตัวอย่างเห็นว่าการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสหกรณ์เครดิตยูเนียนในหมู่บ้านของตนเองอย่างทั่วถึงทำให้รู้จักสหกรณ์เครดิตยูเนียนได้เป็นอย่างดี

25. ความคิดเห็นว่าสหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นกองทุนที่ไม่เหมาะสมที่จะมีการจัดตั้งในหมู่บ้าน (X_{17})

ถ้า $X_{17} = 1$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างมีความคิดเห็นว่สหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นกองทุนที่ไม่เหมาะสมที่จะมีการจัดตั้งในหมู่บ้าน

ถ้า $X_{17} = 0$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างมีความคิดเห็นว่สหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นกองทุนที่เหมาะสมที่จะมีการจัดตั้งในหมู่บ้าน

26. ความต้องการที่จะปรับเปลี่ยนกลุ่มออมทรัพย์ที่มีอยู่ในหมู่บ้านให้เป็นสหกรณ์เครดิตยูเนียน (X_{18})

ถ้า $X_{18} = 1$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างเห็นว่ไม่ควรปรับกลุ่มออมทรัพย์ที่มีอยู่ในหมู่บ้านให้เป็นสหกรณ์เครดิตยูเนียน

ถ้า $X_{18} = 0$ แสดงว่า สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างเห็นว่ควรปรับกลุ่มออมทรัพย์ที่มีอยู่ในหมู่บ้านให้เป็นสหกรณ์เครดิตยูเนียน

2. การวิเคราะห์โอกาสที่จะขยายการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียน

การวิเคราะห์โอกาสที่จะขยายการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียน จะวิเคราะห์ออกมาในรูปค่าของร้อยละ โดยการพิจารณาถึงโอกาสที่จะขยายการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนให้เต็มทุกหมู่บ้านในเขต 6 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

$$PP = \left[1 - \left(\frac{\sum_{i=1}^n NVS_i}{\sum_{i=1}^n NV_i} \right) \right] \times 100 \quad (10)$$

โดยที่ PP = โอกาสที่จะขยายการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนให้เต็มทุกหมู่บ้านในเขต 6 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

NVS_i = จำนวนหมู่บ้านที่มีสหกรณ์เครดิตยูเนียนของอำเภอที่ i โดยที่ i = 1,2,3,...n

NV_i = จำนวนหมู่บ้านทั้งหมดของอำเภอที่ i โดยที่ i = 1,2,3,...n

ผลการศึกษา

1.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการไม่ยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนในเขตพื้นที่ดำเนินการ

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการไม่ยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนของประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ดำเนินการสหกรณ์เครดิตยูเนียน ได้ผลดังตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1 ปัจจัยที่มีผลต่อการไม่ยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนในเขตพื้นที่ดำเนินการ

ตัวแปร (Variables)	ค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานของค่า ความคลาดเคลื่อน (Standard Error)	ค่านัยสำคัญทาง สถิติ (T-ratio)	ระดับนัยสำคัญ (Significance Level)
α	-3.022101	2.237689	-1.351	0.1768

edu	0.001800	0.021073	0.086	0.9318
PAY	-0.000001	0.000003	-0.435	-0.4350
X ₃	-2.094094	1.005780	-2.082**	0.0373
X ₄	3.361044	1.253162	2.682***	0.0073
X ₉	0.511523	0.276779	1.848*	0.0646
X ₁₁	-1.140951	0.920815	-1.239	0.2153
X ₁₂	2.146794	0.884914	2.426**	0.0153
X ₁₆	2.895546	0.857780	3.376***	0.0007
X ₁₇	2.546300	0.855091	2.978***	0.0029
X ₁₈	2.082999	1.916025	1.087	0.2770

ที่มา : จากการคำนวณ

หมายเหตุ :	Log likelihood	-31.06650	Restricted Log likelihood	-74.77003
	Chi-squared	87.40706	Mc Fadden R ²	0.58
	Significance level	0.00000	Accuracy of prediction	93.70

ตารางที่ 1.2 การเปลี่ยนแปลงของปัจจัยที่มีผลต่อการไม่ยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนของผู้ที่อยู่ในพื้นที่ดำเนินการ

ตัวแปร (Variables)	ค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานของค่า ความคลาดเคลื่อน (Standard Error)	ค่านัยสำคัญทาง สถิติ (T-ratio)	ระดับนัยสำคัญ (Significance Level)
α	-0.235618	0.168171	-1.401	0.1612
edu	0.000140	0.001645	0.085	0.9320
PAY	-0.0000006	0.0000003	-0.423	0.6721
X ₃	-0.163266	0.078369	-2.083**	0.0372
X ₄	0.262044	0.109953	2.383**	0.0172
X ₉	0.039881	0.021473	1.857*	0.0633
X ₁₁	-0.088954	0.078180	-1.138	0.2552
X ₁₂	0.167375	0.075211	2.225**	0.0261
X ₁₆	0.225751	0.080929	2.789***	0.0053
X ₁₇	0.198522	0.098886	2.008**	0.0447
X ₁₈	0.162401	0.144055	1.127	0.2596

ที่มา : จากการคำนวณ

หมายเหตุ :	*** ระดับนัยสำคัญที่ $\alpha = 0.005$
	** ระดับนัยสำคัญที่ $\alpha = 0.025$
	* ระดับนัยสำคัญที่ $\alpha = 0.05$

จากตารางที่ 1.1 แสดงถึงปัจจัยที่มีผลต่อการไม่ยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในพื้นที่ดำเนินการสหกรณ์เครดิตยูเนียน พบว่าตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.005 ได้แก่ ความเพียงพอในการกู้ยืมจาก ธ.ก.ส. (X_4) การประชาสัมพันธ์การจัดตั้งสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่ทั่วถึง (X_{10}) และ ความคิดเห็นว่าสหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นกองทุนชุมชนที่ไม่เหมาะสมที่จะมีการจัดตั้งในหมู่บ้าน (X_{17}) สำหรับตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.025 ได้แก่ การเข้าร่วมเป็นสมาชิก ธ.ก.ส. (X_3) ความไว้วางใจประธานและคณะกรรมการดำเนินงานสหกรณ์เครดิตยูเนียน (X_{12}) และตัวแปรที่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.05 ได้แก่ การทราบว่ามีการก่อตั้งสหกรณ์เครดิตยูเนียนในหมู่บ้านของคน (X_9)

สำหรับตาราง 1.2 ที่แสดงถึงผลกระทบส่วนเพิ่มของการเปลี่ยนแปลง (marginal effect) ของปัจจัยที่มีผลต่อการไม่ยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนของผู้ที่อยู่ในพื้นที่ดำเนินการอธิบายได้ดังนี้

1. ถ้าครัวเรือนตัวอย่างที่เป็นสมาชิก ธ.ก.ส. สามารถกู้เงินได้ในปริมาณที่เพียงพอ (X_4) จะมีความน่าจะเป็นที่ตัวอย่างจะไม่ยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 26.20
2. ถ้าสมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างมีความเห็นว่าการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสหกรณ์

เครดิตยูเนียนในหมู่บ้านของตนเองยังไม่ทั่วถึง (X_{10}) จะมีความน่าจะเป็นที่ตัวอย่างจะไม่ยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 22.57

3. ถ้าสมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างมีความเห็นว่าสหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นกองทุนที่ไม่เหมาะสมที่จะมีการจัดตั้งในหมู่บ้าน (X_{17}) จะมีความน่าจะเป็นที่ตัวอย่างจะไม่ยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 19.85

4. ถ้าการที่สมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างที่ไม่เข้าร่วมเป็นสมาชิกสหกรณ์สาเหตุไม่ได้มาจากการไม่ไว้วางใจประธานหรือคณะกรรมการบริหารสหกรณ์เครดิตยูเนียน (X_{12}) จะมีความน่าจะเป็นที่ตัวอย่างจะไม่ยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.73

5. ถ้าครัวเรือนตัวอย่างไม่ได้เป็นสมาชิก ธ.ก.ส. (X_3) ครัวเรือนตัวอย่างจะมีความน่าจะเป็นที่ตัวอย่างจะไม่ยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.32

6. ถ้าสมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างไม่ทราบข้อมูลการจัดตั้งสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่ตนเองเป็นสมาชิก (X_9) จะมีความน่าจะเป็นที่ตัวอย่างจะไม่ยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.98

1.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการไม่ยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนนอกเขตพื้นที่ดำเนินการ

ปัจจัยที่มีผลต่อการไม่ยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนของผู้ที่อยู่นอกพื้นที่ดำเนินการสหกรณ์เครดิตยูเนียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่

ตารางที่ 1.3 ปัจจัยที่มีผลต่อการไม่ยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนนอกเขตพื้นที่ดำเนินการ

ตัวแปร (Variables)	ค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานของค่า	ค่านัยสำคัญทาง สถิติ	ระดับนัยสำคัญ (Significance)
-----------------------	----------------------------------	--------------------------------	-------------------------	---------------------------------

		ความคลาดเคลื่อน (Standard Error)	(T-ratio)	Level)
α	-9.445064	2.496330	-3.784***	0.0002
edu	-0.132445	0.090399	-1.465	0.1429
PAY	0.000055	0.000032	1.720*	1.7200
X ₅	-1.059103	0.814388	-1.300	0.1934
X ₇	3.294279	1.079678	3.051***	0.0023
X ₁₀	0.298201	0.926304	0.322	0.7475
X ₁₁	1.776542	0.956000	1.858*	0.0145
X ₁₂	1.932732	0.790591	2.445**	0.0102
X ₁₄	2.432156	0.946288	2.570**	0.0490
X ₁₆	2.292587	1.164359	1.969**	0.0000
X ₁₇	4.847835	1.119217	4.323***	0.0034
X ₁₈	3.615236	1.233244	2.931***	0.0631

ที่มา : จากการคำนวณ

หมายเหตุ :	Log likelihood	-30.13755	Restricted Log likelihood	-74.56333
	Chi-squared	88.85157	Mc Fadden R ²	0.60
	Significance level	0.00000	Accuracy of prediction	93.52

ตารางที่ 1.4 การเปลี่ยนแปลงของปัจจัยที่มีผลต่อการไม่ยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนของผู้ที่อยู่นอกพื้นที่
ดำเนินการ

ตัวแปร (Variables)	ค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานของค่า ความคลาดเคลื่อน (Standard Error)	ค่านัยสำคัญทาง สถิติ (T-ratio)	ระดับนัยสำคัญ (Significance Level)
α	-2.256109	0.548232	-4.115***	0.0000
edu	0.031637	0.021528	-1.470	0.1417
PAY	0.000013	0.000008	1.730*	0.0836
X ₅	-0.252984	0.196709	-1.286	0.1984
X ₇	0.786893	0.260794	3.017***	0.0026
X ₁₀	0.071230	0.221640	0.321	0.7479
X ₁₁	0.424356	0.234776	1.807*	0.0707
X ₁₂	0.461665	0.190460	2.424**	0.0154
X ₁₄	0.580960	0.217530	2.671***	0.0076

X_{16}	0.547622	0.268606	2.039**	0.0415
X_{17}	1.155596	0.273825	4.220***	0.0000
X_{18}	0.863559	0.286735	3.012***	0.0026

ที่มา : จากการคำนวณ

หมายเหตุ : *** ระดับนัยสำคัญที่ $\alpha = 0.005$

** ระดับนัยสำคัญที่ $\alpha = 0.025$

* ระดับนัยสำคัญที่ $\alpha = 0.05$

จากตารางที่ 1.3 ที่แสดงถึงปัจจัยที่มีผลต่อการไม่ยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนของผู้ที่อยู่นอกพื้นที่ดำเนินการสหกรณ์เครดิตยูเนียนพบว่าตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.005 ได้แก่ การมีบัญชีเงินฝากธนาคาร (X_7) ความคิดเห็นว่าสหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นกองทุนชุมชนที่ไม่เหมาะสมที่จะมีการจัดตั้งในหมู่บ้าน (X_{17}) และความต้องการปรับเปลี่ยนกลุ่มออมทรัพย์ที่มีอยู่ในหมู่บ้านให้เป็นสหกรณ์เครดิตยูเนียน (X_{18}) สำหรับตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.025 ได้แก่ การกลัวเงินสูญ (X_4) การไว้ว่างใจประธานและคณะกรรมการดำเนินงานสหกรณ์เครดิตยูเนียน (X_{12}) และการประชาสัมพันธ์การจัดตั้งสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่ทั่วถึง (X_{16}) ส่วนตัวแปรที่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.05 ได้แก่ ค่าใช้จ่ายรวมต่อครัวเรือน (PAY) และการทราบข่าวสารสหกรณ์เครดิตยูเนียนมีผลต่อการพัฒนาอาชีพ และด้านอื่นๆ (X_{11})

สำหรับตาราง 1.4 ที่แสดงถึงผลกระทบส่วนเพิ่มของการเปลี่ยนแปลง (marginal effect) ของปัจจัยที่มีผลต่อการไม่ยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนของผู้ที่อยู่ในพื้นที่ดำเนินการอธิบายได้ดังนี้

1. ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าสหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นกองทุนที่ไม่เหมาะสมที่จะมีการจัดตั้งในหมู่บ้าน (X_{17}) จะมีผลทำให้ความ

น่าจะเป็นที่ครัวเรือนตัวอย่างจะไม่ยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 115.56

2. ถ้าสมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าการปรับกลุ่มออมทรัพย์ที่มีอยู่ในหมู่บ้านให้เป็นสหกรณ์เครดิตยูเนียน (X_{18}) จะมีผลทำให้ความน่าจะเป็นที่ครัวเรือนตัวอย่างจะไม่ยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 86.35

3. ถ้าครัวเรือนตัวอย่างมีบัญชีเงินฝากธนาคารใดธนาคารหนึ่ง (X_7) จะมีผลทำให้ความน่าจะเป็นที่ครัวเรือนตัวอย่างจะไม่ยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 78.69

4. ถ้าสมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างมีความกลัวว่าเงินจะสูญหาย (X_4) จะมีผลทำให้ความน่าจะเป็นที่ครัวเรือนตัวอย่างจะไม่ยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 58.1

5. ถ้าสมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างเห็นว่าการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสหกรณ์เครดิตยูเนียนในหมู่บ้านของตนเองยังไม่ทั่วถึง (X_{16}) จะมีผลทำให้ความน่าจะเป็นที่ครัวเรือนตัวอย่างจะไม่ยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 54.76

6. ถ้าสมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างที่ไม่เข้าร่วมเป็นสมาชิกสหกรณ์สาเหตุไม่ได้มาจากการไม่ไว้ว่างใจประธานหรือคณะกรรมการบริหารสหกรณ์เครดิตยูเนียน (X_{12}) จะมีผลทำให้ความน่าจะเป็นที่ครัวเรือนตัวอย่างจะไม่ยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 46.16

7. ถ้าสมาชิกของครัวเรือนตัวอย่างไม่ทราบว่ายศหรือเครดิตบูโรมีผลต่อการพัฒนาอาชีพ และด้านอื่นๆ (X_{11}) จะมีผลทำให้ความน่าจะเป็นที่ครัวเรือนตัวอย่างจะไม่ยอมรับยศหรือเครดิตบูโรเพิ่มขึ้นร้อยละ 42.44

8. ค่าใช้จ่ายรวมต่อครัวเรือน (บาท/ครัวเรือน/ปี) (PAY) จากค่าสัมประสิทธิ์ของ marginal effect หมายความว่าเมื่อครัวเรือนที่อยู่นอกพื้นที่ดำเนินการยศหรือเครดิตบูโรเพิ่มขึ้นมีค่าใช้จ่ายที่มากขึ้นก็จะมีโอกาสที่จะยอมรับยศหรือเครดิตบูโรมากขึ้นร้อยละ 0.163 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตัวแปรค่าใช้จ่ายรวมต่อครัวเรือนนี้แทนจะไม่มีผลต่อการไม่ยอมรับยศหรือเครดิตบูโรเลย

สำหรับสาเหตุของการไม่เข้าเป็นสมาชิกของยศหรือเครดิตบูโรของผู้ที่อยู่ในพื้นที่และนอกพื้นที่ดำเนินการ

จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ที่อยู่ในพื้นที่ดำเนินการและผู้ที่อยู่นอกพื้นที่ดำเนินการนั้นมีสาเหตุหลายประการแต่ส่วนใหญ่แล้วมีความคิดเห็นว่า

1. รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่ายทำให้กลัวว่าจะไม่เงินส่งเงินสัจจะ
2. เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์อื่นอยู่แล้ว
3. ไม่เข้าใจหลักการดำเนินงานระเบียบของยศหรือเครดิตบูโร
4. ยศหรือเครดิตบูโรมีการประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง
5. อยู่นอกพื้นที่ดำเนินการและขาดผู้นำในการจัดตั้งยศหรือเครดิตบูโร
6. ไม่มีเวลาร่วมประชุมหรือทำกิจกรรมร่วมกับยศ

1.3 การวิเคราะห์โอกาสที่จะขยายการดำเนินงานของยศหรือเครดิตบูโร

โอกาสขยายการดำเนินงานของยศหรือเครดิตบูโรในครบทุกหมู่บ้านพื้นที่ 6 จังหวัดภาคเหนือตอนบนมีดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1.5 โอกาสขยายการดำเนินงานของยศหรือเครดิตบูโร ในพื้นที่ 6 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

จังหวัด	หมู่บ้านทั้งหมด (หมู่บ้าน)	จำนวนหมู่บ้านที่มีกลุ่ม/ยศหรือเครดิตบูโร (หมู่บ้าน)	สัดส่วนหมู่บ้านที่มีกลุ่ม/ยศหรือเครดิตบูโร (ร้อยละ)	โอกาสที่จะขยายการดำเนินงาน (ร้อยละ)
เชียงใหม่	1,828	80	4.38	95.62
เชียงราย	1,600	63	3.94	96.06
ลำปาง	816	37	5.53	94.47
แพร่	791	10	1.27	98.73
น่าน	880	5	0.57	99.43
แม่ฮ่องสอน	413	9	2.18	97.82
รวม	6,328	204	3.22	96.77

ที่มา : ชุมชนยศหรือเครดิตบูโรแห่งประเทศไทย สาขาภาคเหนือ และ จากการคำนวณ

จากตารางที่ 1.5 จะเห็นได้ว่าในแต่ละจังหวัดนั้นยังมีโอกาสที่จะขยายการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนให้ครอบคลุมทุกพื้นที่นั้นมีโอกาสมากกว่าร้อยละ 90 ทุกจังหวัด โดยจังหวัดน่านเป็นจังหวัดที่มีโอกาสที่จะขยายการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ในจังหวัดมากที่สุด คือร้อยละ 99.43 ของหมู่บ้านในจังหวัดน่านทั้งหมด รองลงมาคือจังหวัดแพร่ร้อยละ 98.73 ของหมู่บ้านในจังหวัดแพร่ทั้งหมด และจังหวัดลำปางเป็นจังหวัดที่มีโอกาสขยายการดำเนินงานให้ครอบคลุมทุกพื้นที่น้อยกว่าจังหวัดอื่นๆ คือมีโอกาสร้อยละ 94.47 ของหมู่บ้านทั้งหมดในจังหวัดลำปาง และเมื่อพิจารณาโดยภาพรวมทั้ง 6 จังหวัดภาคเหนือตอนบน จะพบว่า ในพื้นที่ 6 จังหวัดภาคเหนือตอนบนมีการดำเนินงานของกลุ่ม/สหกรณ์เครดิตยูเนียนทั้งหมด 222 แห่ง คิดร้อยละ 3.22 ของหมู่บ้านทั้งหมด ดังนั้นจึงมีโอกาสขยายการดำเนินงานให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ใน 6 จังหวัดภาคเหนือตอนบนได้ถึงร้อยละ 96.77

โดยสรุปแล้วจะเห็นได้ว่าในแต่ละจังหวัด 6 ภาคเหนือตอนบนให้ครบทุกพื้นที่นั้นยังมีสัดส่วนหมู่บ้านกลุ่มและสหกรณ์เครดิตยูเนียนร้อยละ 3.22 ของจำนวนหมู่บ้านในพื้นที่ทั้งหมด และมีโอกาสที่จะขยายการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนให้ครบทุกพื้นที่นั้นมีถึง 96.77 ของจำนวนหมู่บ้านในพื้นที่ทั้งหมด ซึ่งนับได้ว่ามีโอกาสสูงมาก

สรุป

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลการไม่ยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนของผู้ที่อยู่ในและนอกพื้นที่ดำเนินการ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการไม่ยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนของผู้ที่อยู่ในพื้นที่ดำเนินการ ได้แก่ (1) การเข้าร่วมเป็นสมาชิก ธ.ก.ส. (2) ความเพียงพอในการกู้ยืมจาก ธ.ก.ส. (3) การทราบว่ามีภารกิจตั้งสหกรณ์เครดิตยูเนียนในหมู่บ้านของตน (4) ความไว้วางใจประธานและคณะกรรมการดำเนินงานสหกรณ์เครดิตยูเนียน (5) การประชาสัมพันธ์การจัดตั้งสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่ทั่วถึง (6) ความคิดเห็นว่าสหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นกองทุนชุมชนที่ไม่เหมาะสมที่จะมีการจัดตั้งในหมู่บ้าน

ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการไม่ยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนของผู้ที่อยู่นอกพื้นที่ดำเนินการสหกรณ์เครดิตยูเนียน ได้แก่ (1) ค่าใช้จ่ายรวมต่อครัวเรือน (2) การมีบัญชีเงินฝากธนาคาร (3) การกลัวเงินสูญ (4) การประชาสัมพันธ์การจัดตั้งสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่ทั่วถึง (5) ความคิดเห็นว่าสหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นกองทุนชุมชนที่ไม่เหมาะสมที่จะมีการจัดตั้งในหมู่บ้าน (6) ความต้องการปรับเปลี่ยนกลุ่มออมทรัพย์ที่มีอยู่ในหมู่บ้านให้เป็นสหกรณ์เครดิตยูเนียน (7) การทราบว่าสหกรณ์เครดิตยูเนียนมีผลต่อการพัฒนาอาชีพ และด้านอื่นๆ (8) การไว้วางใจประธานและคณะกรรมการดำเนินงานสหกรณ์เครดิตยูเนียนสำหรับโอกาสในการขยายการดำเนินงานสหกรณ์เครดิตยูเนียนให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ใน 6 จังหวัดภาคเหนือตอนบน พบว่าแต่ละจังหวัดยังมีโอกาสขยายการดำเนินงานได้สูง คือมากกว่าร้อยละ 90 ทุกจังหวัด

จากผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการไม่ยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนของผู้ที่อยู่ในเขตพื้นที่ดำเนินการและนอกเขตพื้นที่ดำเนินการที่ตรงกันนั้นคือความไว้วางใจประธานและคณะกรรมการดำเนินงานสหกรณ์เครดิตยูเนียน จะเห็นได้ว่าปัจจัยดังกล่าวได้สอดคล้องกับรายงานของ อารีย์ (2544) ซึ่งได้รายงานถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จและล้มเหลวของกลุ่มสะสมทุนในเขตภาคเหนือตอนบน ซึ่งได้รายงานถึงปัจจัยและเงื่อนไขที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของกลุ่มเครดิตยูเนียน คือ ผู้นำกลุ่มเป็นบุคคลสำคัญที่สามารถนำกลุ่มพัฒนา

ต่อไปได้ โดยสมาชิกต้องเป็นบุคคลที่สมาชิกวางใจ นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่น เช่น การมีบัญชีเงินฝากธนาคาร ความเพียงพอในการกู้ยืมจาก ธ.ก.ส. ที่คล้ายกับรายงานเรื่องการไม่ยอมรับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของประชาชนในพื้นที่ดำเนินการของจังหวัดเชียงใหม่ของ ธเนศ (2542) และเมื่อเปรียบเทียบกับรายงานการยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนของประชาชนในเขตพื้นที่ดำเนินการในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูนจะเห็นได้โอกาสการขยายงานของเครดิตยูเนียนนั้นยังมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันซึ่งโอกาสมากกว่าร้อยละ 90

ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์โอกาสขยายการดำเนินงานสหกรณ์เครดิตยูเนียนให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ใน 6 จังหวัดภาคเหนือตอนบนนั้นยังเป็นจำนวนร้อยละที่สูง หากชุมชนสหกรณ์เครดิตยูเนียนได้จัดการประชาสัมพันธ์ และดำเนินนโยบายในเชิงรุก เพื่อให้ประชาชนทั่วไปนั้นได้รู้จักและเข้าใจในการดำเนินงานสหกรณ์เครดิตยูเนียนเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งจัดส่งเจ้าหน้าที่เข้าไปให้ความรู้ และติดตามการดำเนินงานของสหกรณ์/กลุ่มเครดิตยูเนียน เพื่อช่วยเหลือเมื่อการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนติดขัด ในส่วนของสหกรณ์/กลุ่มเครดิตยูเนียนเองนั้นควรมีการส่งเสริมให้สมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนได้มีความเข้าใจในกฎระเบียบการดำเนินงานของสหกรณ์ให้มากยิ่งขึ้น ให้ความสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรมตลอดจนต้องให้ความสำคัญต่อสหกรณ์ เพื่อพัฒนาสหกรณ์ และประโยชน์ของสมาชิกเอง

บรรณานุกรม

- กิ่งแก้ว อินหว่าง และคณะ. การดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกับการพัฒนาชนบท. กรุงเทพมหานคร : รุ่งเรืองการพิมพ์, 2530.
- กวินทร์ วิชาลัย. “การยอมรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนของประชาชนในเขตพื้นที่ดำเนินการในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน”. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์, 2545.
- ชาติชาย มณีกาญจน์. ศักยภาพขององค์การชุมชนในการจัดการกองทุนหมุนเวียนภาคเหนือตอนบน”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาการศึกษานอกระบบ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2534.
- ธเนศ ศรีวิชัยลำพันธ์. “การไม่ยอมรับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของประชาชนในพื้นที่ดำเนินการของจังหวัดเชียงใหม่”. วารสารเศรษฐศาสตร์เศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม 2541) : 112-131.
- ธเนศ ศรีวิชัยลำพันธ์. “การจัดการกลุ่มสะสมทุนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนแบบยั่งยืน : กรณีศึกษาจังหวัดเชียงใหม่”. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544.
- อารีย์ เชื้อเมืองพาน และธเนศ ศรีวิชัยลำพันธ์. “การพัฒนากลุ่มสะสมทุนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในเขตภาคเหนือตอนบน”. วารสารเศรษฐศาสตร์เศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ฉบับที่ 3 (กันยายน-ธันวาคม 2543) : 58-79.
- อารีย์ เชื้อเมืองพาน และกวินทร์ วิชาลัย. “รูปแบบและกระบวนการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์ที่เหมาะสม”. วารสาร ธ. ก.ส. , 3(ธันวาคม-มีนาคม 2544) : 33-49.

- อารีย์ เชื้อเมืองพาน. “รายงานผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยและเงื่อนไขที่มีผลต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของกลุ่มสะสมทุนที่เขตภาคเหนือตอนบน”. รายงานผลการวิจัยมหาวิทยาลัยแม่โจ้ กันยายน 2544.
- อารีย์ เชื้อเมืองพาน. “บทบาทของธุรกิจสะสมทุนในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนภาคเหนือ”. **วารสารเศรษฐศาสตร์เศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่** ฉบับที่ 2 (เมษายน-มิถุนายน 2541) : 58-68.
- อารีย์ เชื้อเมืองพาน ชุมพล รินคำ สมวงศ์ ทิพย์ประจักษ์ และกวินทร์ วิชาลัย. “การพัฒนากลุ่มออมทรัพย์เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่โครงการหลวง”. **วารสารเศรษฐศาสตร์เศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่** ฉบับที่ 1 (มกราคม-เมษายน 2545) : 27-36.
- อารีย์ เชื้อเมืองพาน มนตรี สิงหะวาระ และเริงชัย ต้นสุชาติ. “บทบาทองค์กรการเงินชุมชนต่อการสร้างสวัสดิการชุมชน”. **วารสารเศรษฐศาสตร์เศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่** ฉบับที่ 1 (มกราคม-เมษายน 2545) : 78-88.
- Aree Wiboonpong. 1994. Quantitative Methods for Analysis of Factor Influencing Farmer's of Technology. **Agricultural Economics Report No. 37**. Multiple Cropping Center. Chiang Mai University.
- Capps, O., Jr., and R.A. Karmer. 1985. Analysis of Food Stamp Participation Using Qualitative Choice Model. **Amer. J. Econ.**, 67: 49-59.
- Pindyek, S.R., and D.L. Rubinfeld. **Econometric Model and Econometric Forecast**. Singapore, Mc Graw-Hill, 1981.
- William H. Greene, **Econometric Analysis**, 5th edition: Printice Hall, 2003.